

تجارت کالایی ایران در سال ۱۴۰۰

معاونت بررسی‌های اقتصادی

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

تهیه کننده: مهسا رجبی نژاد

ناظر: عاطفه قاسمیان

واحد گردآوری و تحلیل آمارهای اقتصادی

معاونت بررسی های اقتصادی

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

اردیبهشت ۱۴۰۱

از طریق ایمیل زیر می توانید پیشنهادهای و نظرات اصلاحی خود را به واحد مربوطه منعکس نمایید:

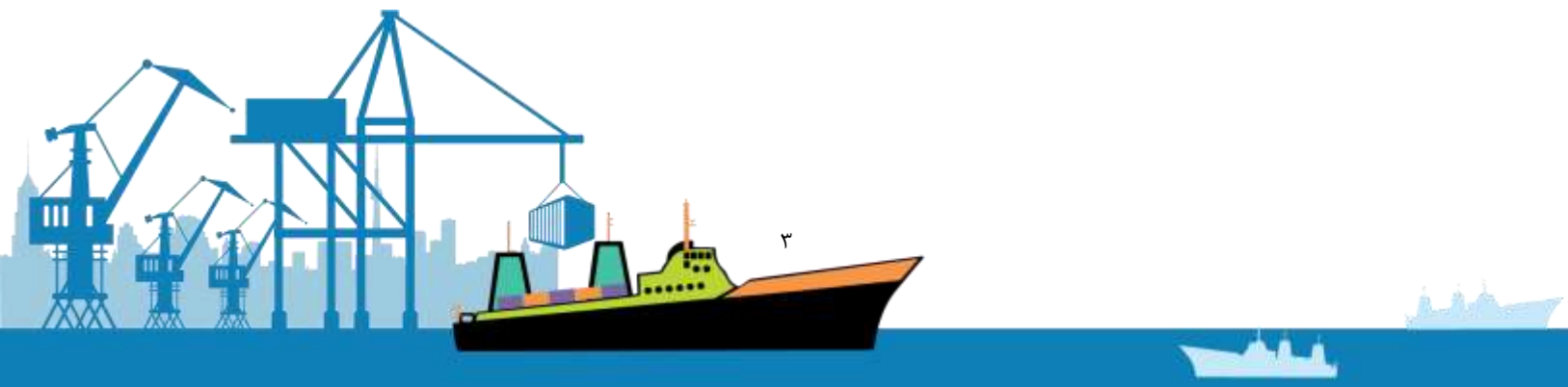
Economic.tccim@gmail.com

استفاده از مطالب این گزارش با ذکر منبع بلامانع است.

چکیده

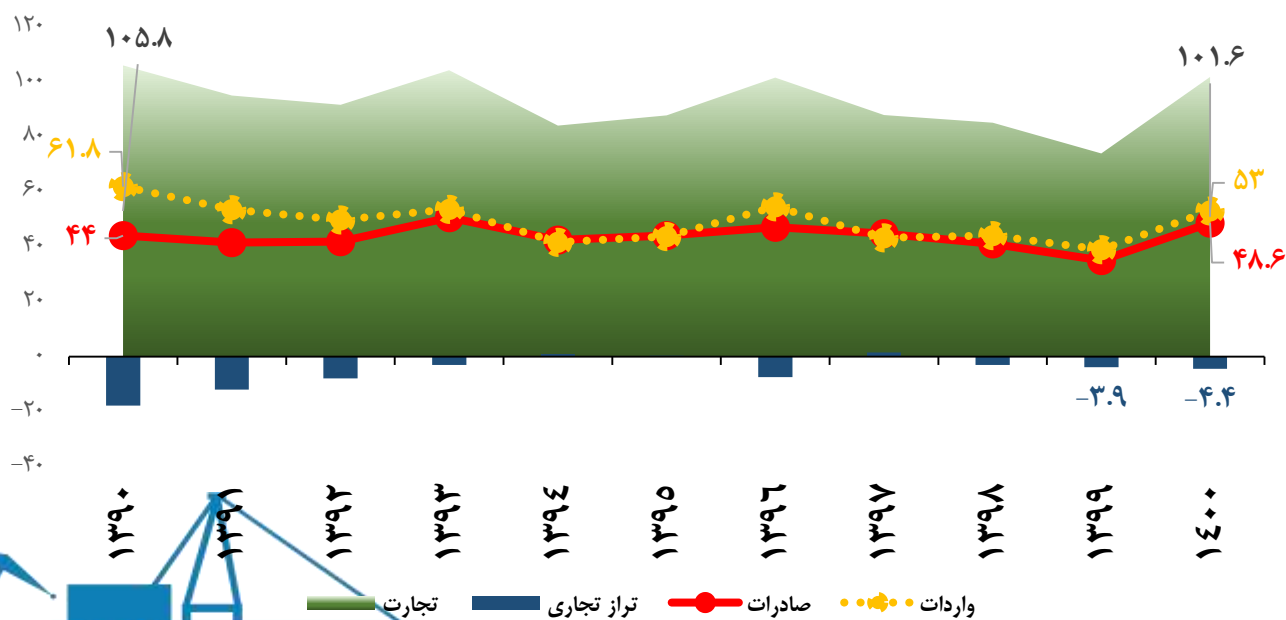
در این گزارش، ضمن اشاره به روند کلی تجارت از ابتدای سال ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۰، وضعیت صادرات کالایی (بدون نفت خام) و واردات کالایی در سال ۱۴۰۰ براساس مهم‌ترین مقاصد و مبادی، ارزش تجارت به تفکیک قسمت‌های گوناگون کتاب مقررات صادرات و واردات، کالاهای عمده صادراتی (بدون نفت خام) و وارداتی کشور و متوسط قیمت کالاهای تجاری مورد بررسی قرار گرفته است. به طور کلی؛ در سال ۱۴۰۰ حدود ۱۲۳ میلیون تن کالا به ارزش حدود ۴۹ میلیارد دلار صادر شده که از لحاظ ارزشی با افزایش حدود ۴۰ درصدی و از لحاظ وزنی با افزایش حدود ۹ درصدی نسبت به سال ۱۳۹۹ همراه بوده است. طی بازه مورد بررسی، همچنین حدود ۴۱ میلیون تن کالا به ارزش حدود ۵۳ میلیارد دلار به کشور وارد شده که در مقایسه با سال قبل از آن، به ترتیب افزایش حدود ۳۶ درصدی و ۲۲ درصدی، داشته است.

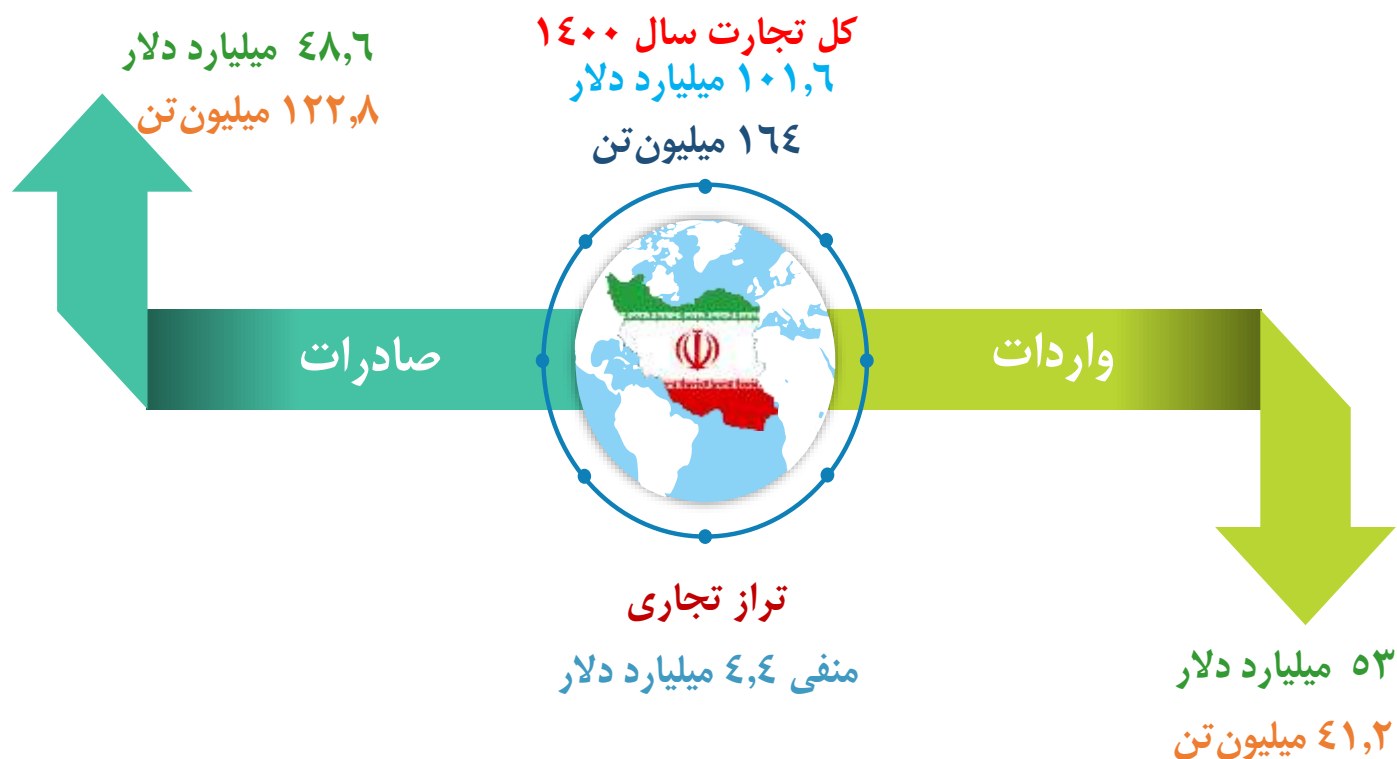
تجارت کالایی ایران (بدون احتساب نفت خام) از ابتدای سال ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۰ از لحاظ ارزشی با نوساناتی همراه بوده است. بیشترین ارزش تجارت ایران طی بازه مذکور مربوط به سال ۱۳۹۰ و حدود ۱۰۶ میلیارد دلار بوده است. از این میزان حدود ۴۴ میلیارد دلار مربوط به صادرات و حدود ۶۲ میلیارد دلار آن مربوط به واردات ایران است. علت بالا بودن رقم تجارت ایران در این سال، بالا بودن ارزش واردات ایران، در مقایسه با سایر سال‌های مورد بررسی است. ارزش صادرات ایران از سال ۱۳۹۷ به بعد روند کاهشی را طی کرده، اما این روند در سال ۱۴۰۰ متوقف شده و ارزش صادرات به حدود ۴۹ میلیارد دلار رسیده است. ارزش واردات ایران نیز با نوساناتی همراه بوده و در سال ۱۴۰۰ علی‌رغم اینکه در سال ۱۳۹۹ کاهش یافته بود، افزایش یافته و به ۵۳ میلیارد دلار رسیده بوده است.

در سال ۱۴۰۰ حدود ۱۲۳ میلیون تن کالا به ارزش حدود ۴۹ میلیارد دلار صادر شده که از لحاظ ارزشی با افزایش حدود ۴۰ درصدی و از لحاظ وزنی با افزایش حدود ۹ درصدی نسبت به سال ۱۳۹۹ همراه بوده است. طی بازه مورد بررسی همچنین حدود ۴۱ میلیون تن کالا به ارزش حدود ۵۳ میلیارد دلار به کشور وارد شده که در مقایسه با سال قبل از آن، به ترتیب افزایش حدود ۳۶ درصدی و ۲۲ درصدی داشته است. در سال ۱۴۰۰ حدود ۱۳,۳ میلیارد دلار از صادرات متعلق به کالاهای فصل ۲۷ بدون احتساب نفت خام بوده که معادل ۲۷,۴ درصد کل صادرات کالای بدون نفت خام در این سال است. تراز تجاری بدون نفت خام ایران نیز طی بازه مذکور همواره با نوساناتی همراه بوده و در سال ۱۴۰۰ برای سومین سال پیاپی کسری تراز تجاری افزایش یافته و به منفی ۴,۴ میلیارد دلار رسیده است. این رقم نسبت به سال ۱۳۹۹، تقریباً حدود ۵۰۰ میلیون دلار تضعیف شده است.

نمودار ۱. ارزش تجارت کالایی ایران (بدون احتساب نفت خام) در سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۰ (میلیارد دلار)

منبع: گمرک ج.ا. و محاسبات کارشناسی

عمده‌ترین مقاصد صادراتی و مبادی وارداتی در سال ۱۴۰۰

پنج کشور چین، عراق، ترکیه، امارات متحده عربی و افغانستان عمده‌ترین مقاصد صادرات کالایی (بدون نفت خام) ایران در سال ۱۴۰۰ بوده‌اند؛ به گونه‌ای که نزدیک به ۷۵ درصد از ارزش کل صادرات ایران به مقصد کشورهای مذکور در سال ۱۴۰۰ را به خود اختصاص داده‌اند. چین با سهم ۲۹ درصدی (حدود ۱۴,۳ میلیارد دلار) بالاترین ارزش صادرات ایران را در سال ۱۴۰۰ داشته که در مقایسه با سال ۱۳۹۹ افزایش حدود ۶۰ درصدی را تجربه کرده است. پس از چین، عراق با سهم ۱۸ درصد (۸,۹ میلیارد دلار) و ترکیه با سهم ۱۲,۵ درصد (۶,۱ میلیارد دلار) در رده دوم و سوم قرار گرفته‌اند. در سال ۱۳۹۹ صادرات ایران به کلیه کشورهای مذکور به غیر از افغانستان نسبت به سال ۱۳۹۹ با افزایش همراه بوده که بیشترین افزایش نیز در صادرات به ترکیه (افزایش بیش از دو برابری) رخ داده است.

عمده‌ترین مبادی وارداتی ایران در سال ۱۴۰۰ نیز امارات متحده عربی، چین، ترکیه، آلمان و روسیه بوده‌اند که میزان واردات از امارات متحده عربی به ارزش ۱۶,۵ میلیارد دلار و سهم ۳۱ درصدی از سایر کشورها بیشتر بوده است. پس از این کشور، چین (۱۲,۷ میلیارد دلار) و ترکیه (۵,۳ میلیارد دلار) به ترتیب با سهم ۲۴ درصدی و ۱۰ درصدی قرار دارند. شایان ذکر است در میان کشورهای ذکر شده واردات از کلیه کشورها در سال ۱۴۰۰ در مقایسه با سال ۱۳۹۹ افزایش یافته و بیشترین افزایش بیش از دو برابری متعلق به روسیه بوده است.

ارزش صادرات و واردات مقاصد عمده صادراتی و مبادی عمده وارداتی ایران در سال ۱۴۰۰ (میلیارد دلار)

رشد نسبت به مدت مشابه سال قبل

صادرات و واردات ایران به تفکیک قسمت‌های کتاب تعرفه در سال ۱۴۰۰

با توجه به نمودار ۲، در میان قسمت‌های کتاب مقررات صادرات و واردات، قسمت ۶ (محصولات صنایع شیمیایی و صنایع وابسته به آن) بیشترین سهم از کل ارزش صادرات ایران را در سال ۱۴۰۰ به خود اختصاص داده است. سهم این قسمت از کل ارزش صادرات طی مدت مذکور ۴۳,۲ درصد و ارزش آن نیز ۲۰,۶ میلیارد دلار بوده است. در میان گروه‌های کالایی مشمول این قسمت، فصل ۲۷ و فصل ۲۹ بیشترین سهم را دارند که مهم‌ترین محصول صادراتی این دو گروه گاز طبیعی مایع شده با کد تعرفه ۲۷۱۱۱۹۰ و متانول با کد تعرفه ۲۹۰۵۱۱۰۰ است. در سال ۱۴۰۰، حدود ۵ میلیارد دلار گاز طبیعی مایع شده و ۲,۲ میلیارد دلار متانول از مقصد ایران به سایر کشورها صادر شده است. قسمت‌های ۱۵ (فلزات معمولی و مصنوعات از آنها) و ۷ (مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده از این مواد، کائوچو و اشیای ساخته شده از کائوچو) نیز هر کدام با سهم‌های ۴۳,۲ درصد و ۱۳,۵ درصد پس از قسمت ۶ بیشترین ارزش صادرات را در سال ۱۴۰۰ به خود اختصاص داده‌اند.

در سال ۱۴۰۰، در میان اقلام وارداتی نیز واردات قسمت ۱۶ (ماشین‌آلات و وسایل مکانیکی، ادوات برقی، اجزاء و قطعات آنها)، از سایر قسمت‌ها بیشتر بوده است. ارزش واردات این قسمت در سال ۱۴۰۰ حدود ۱۵ میلیارد دلار بوده که سهم ۲۸ درصدی از کل ارزش واردات را به خود اختصاص داده است. فصل ۸۵ در این قسمت به ارزش ۷,۵ میلیارد دلار بالاترین ارزش واردات را طی مدت مذکور داشته است. پس از قسمت ۱۶، بالاترین سهم از واردات کشور در سال ۱۴۰۰ متعلق به قسمت‌های ۲ (محصولات نباتی) و ۶ (صنایع شیمیایی) به ترتیب با سهم حدود ۲۱ درصدی و ۱۴ درصدی بوده است. واردات این دو قسمت نیز به ترتیب حدود ۱۱ میلیارد دلار و ۷,۵ میلیارد دلار بوده است.

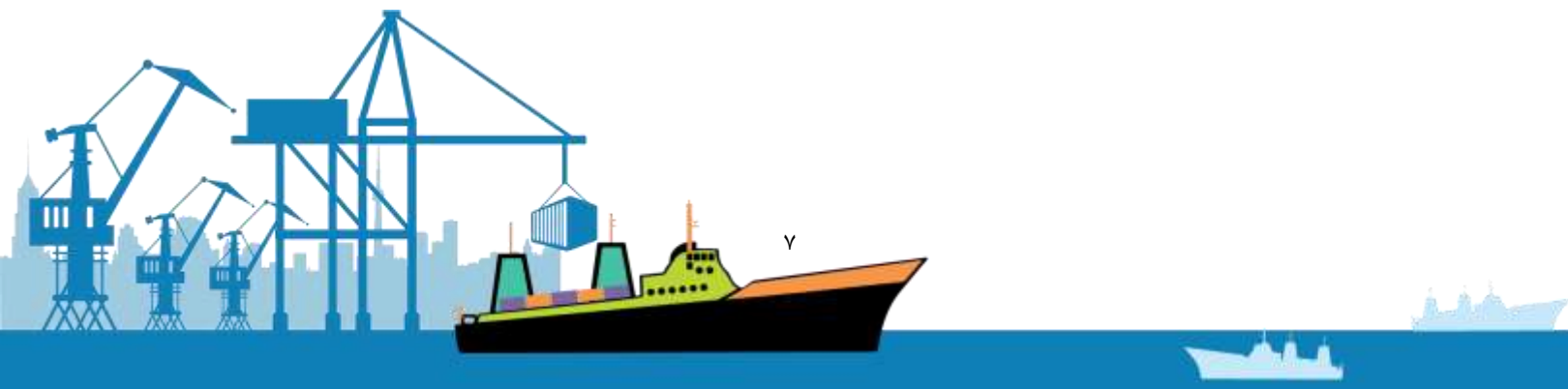

نمودار ۲. ترکیب ارزشی صادرات به تفکیک قسمت‌های گوناگون کتاب مقررات صادرات و واردات (میلیون دلار)

- قسمت ۱: حیوانات زنده، محصولات حیوانی
- قسمت ۲: محصولات نباتی
- قسمت ۳: کپسول‌ها و روغن‌های حیوانی یا نباتی، فرآورده‌های حاصل از تفکیک آن‌ها، چربی‌های خوراکی آماده، موم‌های حیوانی یا نباتی
- قسمت ۴: محصولات منابع غذایی، نوشابه‌ها، آبگوشت‌های کنسروی، سرکه‌ها، توتون و تنباکو و بدل و ساخته آنها
- قسمت ۵: محصولات معدنی
- قسمت ۶: محصولات صنایع شیمیایی و صنایع وابسته به آن
- قسمت ۷: مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده از این مواد، کائوچو و اشیاء ساخته شده از کائوچو
- قسمت ۸: پوست خام، چرم، پوست‌های نرم و اشیاء ساخته شده از این مواد، اشیاء زین و برگساز، لوازم سفر، کیف‌های دستی و محفظه‌های همانند، اشیاء ساخته شده از روده
- قسمت ۹: چوب و اشیای چوبی، زغال چوب، چوب پنبه و اشیای چوب پنبه ای، مصنوعات حصیر باقی یا سبده باقی
- قسمت ۱۰: خمیر چوب یا سایر مواد آلیافی سلولزی، کاغذ یا بقاوی برای بازیافت (الحال و ضایعات)، کاغذ و بقاوی و اشیاء ساخته شده از آنها
- قسمت ۱۱: مواد نسجی و مصنوعات از این مواد
- قسمت ۱۲: کفش، کلاه، چتر آفتابی، عصا، عصای منهدل شو، شاق و تازه‌تعلیسی و اجزای آنها، پر آماده و اشیاء ساخته شده از پر، گزهای مصنوعی، اشیاء از موئی انسان
- قسمت ۱۳: مصنوعات از سنگ، گچ، سیمان، پنبه نسوز، بیگا یا از مواد همانند محصولات سرامیک، شیشه و مصنوعات از شیشه
- قسمت ۱۴: سروراید طبیعی یا پرورده، سنگ‌های گرانیت یا نیمه گرانیت، فلزات دارای روکش یا پوشش از فلزات گرانیت یا اشیاء ساخته شده از این مواد، زیورآلات بدلی، سکه
- قسمت ۱۵: فلزات معمولی و مصنوعات از آنها
- قسمت ۱۶: ماشین‌آلات و وسایل مکانیکی، ادوات برقی، اجزاء و قطعات آنها، دستگاه‌های فیط و یخس موت، دستگاه‌های فیط و یخس موت و تصویر تلویزیون، اجزاء و قطعات و متفرعات این دستگاه‌ها
- قسمت ۱۷: وسایل نقلیه زمینی، هوایی، آبی و تجهیزات ترابری مربوط به آنها
- قسمت ۱۸: آلات و دستگاه‌های اپتیک، عکاسی، سینماتوگرافی، سنجش، کنترل، دقت‌سنجی، آلات و دستگاه‌های طبی - جراحی، اجزاء، قطعات و متفرعات آنها
- قسمت ۱۹: WTE: ۲۰ و مصنوعات گوناگون
- قسمت ۲۱: اشیای هنری، اشیای کنسروی و متبقه

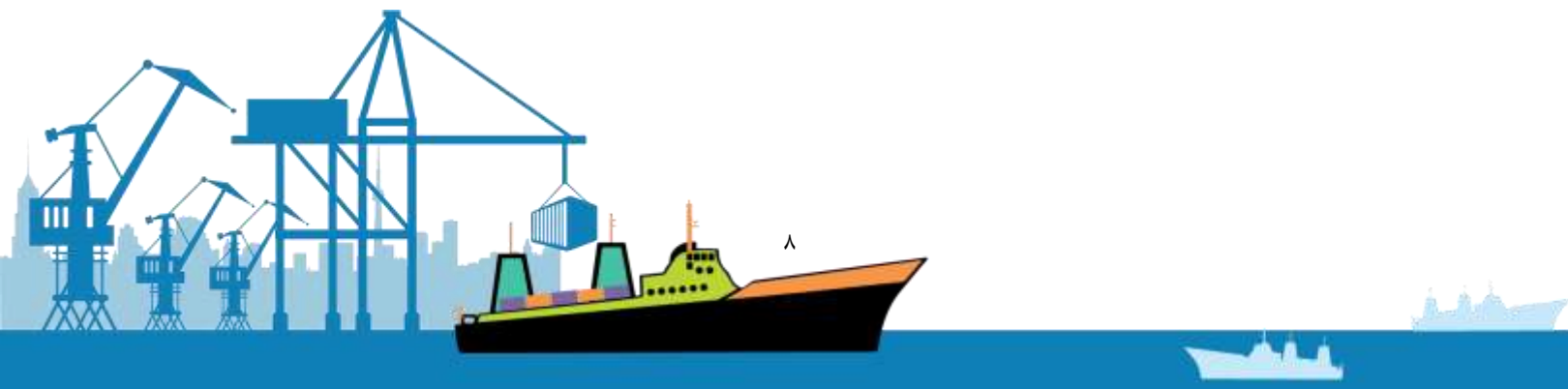
منبع: گمرک ج.ا.ا و محاسبات کارشناسی

نمودار ۳. ترکیب ارزشی واردات به تفکیک قسمت‌های گوناگون کتاب مقررات صادرات و واردات (میلیون دلار)

منبع: گمرک ج.ا.ا و محاسبات کارشناسی

۲۰ کالای مهم صادراتی (بدون نفت خام) و وارداتی ایران در سال ۱۴۰۰

مطابق آمارهای گمرک، در سال ۱۴۰۰، حدود ۶۰ درصد از کل ارزش صادرات کالایی ایران مربوط به ۲۰ کالای نخست بوده است. در میان اقلام صادرات کالایی (بدون نفت خام) ایران ارزش صادرات «گاز طبیعی مایع شده در ظروف یک هزار سانتی متر مکعب و بیشتر» با کد تعرفه ۲۷۱۱۱۹۰ حدود ۵ میلیارد دلار بوده که با سهم ۱۰ درصدی بیشترین سهم از کل ارزش صادرات ایران در سال ۱۴۰۰ را به خود اختصاص داده است. متوسط قیمت کل کالاهای صادراتی (بدون نفت خام) ۳۹۶ دلار به ازای هر تن بوده است. متوسط قیمت «گاز طبیعی مایع شده در ظروف یک هزار سانتی متر مکعب و بیشتر» نیز در سال ۱۴۰۰، ۲۱۰ دلار به ازای هر تن است. پس از این محصول، صادرات «متانول» با کد تعرفه ۲۹۰۵۱۱۰۰ و «پلی اتیلن گرید فیلم با وزن مخصوص (چگالی) کمتر از ۹۴٪» با کد تعرفه ۳۹۰۱۱۰۳۰ به ترتیب با سهم ۴٫۶ درصدی و ۴٫۴ درصدی به ارزش حدود ۲٫۲ میلیارد دلار و ۲٫۱ میلیارد دلار قرار دارند. متوسط قیمت صادراتی این دو محصول در سال ۱۴۰۰ نیز به ترتیب ۲۷۵ دلار به ازای هر تن و ۱۳۵۶ دلار به ازای هر تن است.

جدول ۱. فهرست اقلام عمده صادرات کالایی (بدون نفت خام) ایران در سال ۱۴۰۰

ردیف	کد تعرفه	شرح تعرفه	وزن (هزارتن)	ارزش (میلیون دلار)	میانگین قیمت (دلار به ازای هر تن)	رشد نسبت به سال ۱۳۹۹ (درصد)	سهم از کل صادرات کالایی سال ۱۴۰۰ (درصد)	سهم از رشد (واحد درصد)
۱	۲۷۱۱۱۹۰	گاز طبیعی مایع شده در ظروف یک هزار سانتی متر مکعب و بیشتر	۲۳۲۱۹٫۳	۴۸۷۴٫۷	۲۱۰	-	۱۰٫۲	-
۲	۲۹۰۵۱۱۰۰	متانول	۸۰۱۲٫۶	۲۲۰۰٫۲	۲۷۵	۸۷٫۲	۴۶	۲٫۹
۳	۳۹۰۱۱۰۳۰	پلی اتیلن گرید فیلم با وزن مخصوص (چگالی) کمتر از ۹۴٪	۱۵۲۹٫۸	۲۰۷۳٫۹	۱۳۵۶	۴۲٫۱	۴٫۴	۱٫۸
۴	۲۷۱۱۱۲۹۰	پروپان مایع شده در ظروف یک هزار سانتی متر مکعب و بیشتر	۳۸۷۸٫۸	۱۹۰۷٫۶	۴۹۲	-	۴۰	-
۵	۳۱۰۲۱۰۰۰	اوره حتی به صورت محلول در آب	۳۸۹۲٫۱	۱۸۰۷٫۲	۴۶۴	۱۵۶٫۴	۳٫۸	۳٫۲
۶	۷۲۰۶۱۰۰۰	شمش از آهن و فولاد غیر ممزوج، که در جای دیگر ذکر نشده.	۲۸۶۰٫۲	۱۷۱۵٫۱	۶۰۰	۸۲٫۴	۳٫۶	۲٫۲

^۱ از آنجایی که در سال ۱۳۹۹ اطلاعات مربوط به فصل ۲۷ توسط گمرک منتشر نمی‌شد امکان بررسی رشد اقلام این فصل وجود ندارد.

معاونت بررسی‌های اقتصادی
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

ردیف	کد تعرفه	شرح تعرفه	وزن (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	میانگین قیمت (دلار به ازای هر تن)	رشد نسبت به سال ۱۳۹۹ (درصد)	سهم از کل صادرات کالایی سال ۱۴۰۰ (درصد)	سهم از رشد (واحد درصد)
۷	۷۲۰۷۱۲۹۰	محصولات نیمه تمام از آهن یا از فولادهای غیرممزوج با سطح مقطع عرضی مربع مستطیل (بجز مربع) با ضخامت بیش از ۲۰۰ میلی‌متر دارای کمتر از ۲۵٪ وزنی کربن	۲۵۵۸.۶	۱۷۰۳.۱	۶۶۶	۱۵۰.۷	۳۶	۲.۹
۸	۷۴۰۳۱۱۰۰	کاتد و قطعات کاتد از مس تصفیه شده	۱۶۱.۳	۱۵۵۰.۵	۹۶۱۵	۱۱۵.۵	۳.۳	۲.۴
۹	۲۷۱۳۲۰۰۰	قیرنفت	۴۳۳۰.۰	۱۴۲۹.۹	۳۳۰	-	۳.۰	-
۱۰	۷۲۱۴۲۰۰۰	میله‌های آهنی یا فولادی، گرم نورد شده دارای دندان، برآمدگی گودی یا بعد از نورد تاب داده شده، یا با تغییر شکل یافتگی‌های حاصل از نورد	۲۰۲۶.۹	۱۲۸۴.۴	۶۳۴	۹۹.۳	۲.۷	۱.۸
۱۱	۲۷۱۱۱۳۹۰	بوتان مایع شده در ظروف یک هزار سانتی متر مکعب و بیشتر	۲۳۸۱.۹	۱۱۷۷.۳	۴۹۳	-	۲.۵	-
۱۲	۳۹۰۱۲۰۲۰	پلی اتیلن گرید فیلم با وزن مخصوص (چگالی) ۹۴٪ یا بیشتر	۹۶۲.۰	۱۰۲۵.۳	۱۰۶۶	۱۶.۵	۲.۲	۰.۴
۱۳	۲۷۱۰۱۲۹۰	سایر روغن‌های سبک و فرآورده‌ها بجز بنزین	۱۹۴۸.۶	۹۰۱.۸	۴۶۳	-	۱.۹	-
۱۴	۷۲۰۷۱۱۹۰	محصولات نیمه تمام از آهن یا فولاد غیرممزوج با سطح مقطع مربع یا مستطیل که اندازه پهنای آن کمتر از دو برابر ضخامت آن باشد با ضخامت بیش از ۲۰۰ میلی‌متر	۱۳۶۰.۷	۸۰۴.۵	۵۹۱	۷.۷	۱.۷	۰.۲
۱۵	۲۷۱۰۱۹۹۰	سایر فرآورده‌های غیر مذکور دارای ۷۰٪ وزنی یا بیشتر نفت یا روغن‌های معدنی قیری	۱۳۱۰.۹	۷۸۷.۰	۶۰۰	-	۱.۷	-
۱۶	۲۷۱۰۱۲۱۰	بنزین	۱۹۳۲.۹	۷۳۱.۴	۳۷۸	-	۱.۵	-
۱۷	۰۸۰۲۵۱۰۰	پسته‌ها با پوست تازه یا خشک	۱۱۵.۶	۶۹۶.۰	۶۰۲۳	-۳۸.۳	۱.۵	-۱.۲
۱۸	۷۶۰۱۱۰۰۰	آلومینیوم بصورت کار نشده، غیرممزوج	۲۴۲.۷	۶۱۰.۹	۲۵۱۷	۱۱۸.۳	۱.۳	۱.۰
۱۹	۲۹۰۵۳۱۰۰	اتیلن گلیکول (اتان دی نول)	۹۳۳.۷	۵۷۱.۲	۶۱۲	۵۹.۰	۱.۲	۰.۶
۲۰	۷۹۰۱۱۲۱۰	روی غیرممزوج محتوی ۹۵/۹۹ تا ۹۹/۹۹٪ وزنی به صورت کار نشده	۱۶۳.۲	۵۲۳.۷	۳۲۰۹	۶۴.۴	۱.۱	۰.۶

منبع: گمرک ج.ا. و محاسبات کارشناسی

در سال ۱۴۰۰، ۲۰ کالای عمده وارداتی ذکر شده در جدول زیر ارزشی بالغ بر ۲۱ میلیارد دلار داشته که حدود ۴۱ درصد از ارزش کل واردات ایران در سال مذکور را تشکیل می‌دهد. در میان اقلام وارداتی ایران، ارزش واردات «گوشی تلفن همراه» با کد تعرفه ۸۵۱۷۱۲۱۰ حدود ۴,۲ میلیارد دلار بوده که با سهم حدود ۸ درصدی بیشترین سهم از ارزش کل واردات ایران را به خود اختصاص داده است. متوسط قیمت واردات کل محصولات در سال ۱۴۰۰، حدود ۱۲۸۷ دلار به ازای هر تن بوده است. پس از این

محصول، واردات «ذرت دامی» و «گندم معمولی» با سهم ۶,۴ درصد (حدود ۳,۴ میلیارد دلار) و ۴,۷ درصد (حدود ۲,۵ میلیارد دلار) قرار دارند. متوسط قیمت واردات این دو محصول در سال ۱۴۰۰ به ترتیب ۳۴۶ دلار به ازای هر تن و ۳۵۱ دلار به ازای هر تن است (جدول ۲).

جدول ۲. فهرست اقلام عمده وارداتی ایران در سال ۱۴۰۰

ردیف	کد تعرفه	شرح تعرفه	وزن (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	میانگین قیمت (دلار به ازای هر تن)	رشد نسبت به سال ۱۳۹۹ (درصد)	سهم از کل صادرات کالایی سال ۱۴۰۰ (درصد)	سهم از رشد (واحد درصد)
۱	۸۵۱۷۱۲۱۰	گوشی تلفن همراه	۶.۴	۴۱۶۱.۶	۶۴۹۵۵۶	۷۰.۹	۷.۹	۴.۴
۲	۱۰۰۵۹۰۱۰	ذرت دامی	۹۷۳۹.۱	۳۳۶۶.۵	۳۴۶	۳۴.۳	۶.۴	۲.۲
۳	۱۰۰۱۹۹۲۰	گندم معمولی	۷۰۷۵.۲	۲۴۸۶.۵	۳۵۱	۱۰۴۰.۱	۴.۷	۵.۸
۴	۱۲۰۱۹۰۱۰	دانه سویا تراریخته	۲۱۴۶.۳	۱۴۱۳.۴	۶۵۹	۹۹.۱	۲.۷	۱.۸
۵	۱۵۱۲۱۱۰۰	روغن دانه آفتابگردان، روغن گلرنگ یا زعفران کاذب (کارتام) خام	۸۹۳.۶	۱۳۵۸.۱	۱۵۲۰	۱۵۳.۸	۲.۶	۲.۱
۶	۲۳۰۴۰۰۰۰	کنجاله و سایر آخال‌های جامد، حتی خرد شده یا به هم فشرده به شکل حبه یا گلوله که از استخراج روغن سویا به دست می‌آید.	۲۳۳۸.۲	۱۲۷۴.۳	۵۴۵	۶۰.۵	۲.۴	۱.۲
۷	۱۰۰۳۹۰۰۰	جو به استثنای بذر	۳۳۳۶.۵	۱۰۰۴.۷	۳۰۱	۱۱۶.۳	۱.۹	۱.۴
۸	۸۷۰۱۲۰۰۰	تراکتورهای جاده‌ای برای نیمه تریلرها	۶۷.۶	۹۷۵.۸	۱۴۴۲۸	۱۱۱۰۳.۴	۱.۹	۲.۵
۹	۱۵۰۷۱۰۰۰	روغن خام سویا، حتی صمغ گرفته	۵۳۲.۶	۷۰۴.۷	۱۳۲۳	۲۲۱.۷	۱.۳	۱.۲
۱۰	۳۰۰۲۲۰۰۰	واکسن‌ها برای پزشکی	۰.۳	۶۶۷.۱	۲۳۰۸۹۳۸	۱۲۲۱.۱	۱.۳	۱.۶
۱۱	۱۷۰۱۱۳۰۰	شکر تصفیه نشده بدون اضافه کردن مواد خوشبو کننده یا مواد رنگ کننده از نیشکر	۱۲۰۳.۲	۵۴۵.۱	۴۵۳	۴۷.۱	۱.۰	۰.۴
۱۲	۱۵۱۱۹۰۱۰	پالم اوایل در ظروف ۲۰۰ لیتری و بیشتر	۴۶۶.۳	۵۱۴.۵	۱۱۰۴	۷۴.۳	۱.۰	۰.۶
۱۳	۵۴۰۷۶۹۰۰	سایر پارچه‌های تاروپودباف از نخ رشته‌های سنتتیک، با حداقل ۸۵٪ رشته‌های پلی استرکتستوره غیر مذکور در جای دیگر	۷۴.۹	۴۶۹.۵	۶۲۷۰	۲۷۷.۰	۰.۹	۰.۹
۱۴	۱۰۰۶۳۰۰۰	برنج نیمه سفید شده یا برنج کامل سفید شده حتی صیقلی یا براق شده	۴۷۶.۸	۴۰۶.۵	۸۵۳	-۵۶.۱	۰.۸	-۱.۳
۱۵	۰۸۰۳۱۰۰۰	موز سبز تازه یا خشک کرده	۶۰۲.۸	۴۰۲.۰	۶۶۷	۵۷.۵	۰.۸	۰.۴

ردیف	کد تعرفه	شرح تعرفه	وزن (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	میانگین قیمت (دلار به ازای هر تن)	رشد نسبت به سال ۱۳۹۹ (درصد)	سهم از کل صادرات کالایی سال ۱۴۰۰ (درصد)	سهم از رشد (واحد درصد)
۱۶	۹۸۸۷۰۳۱۲	قطعات منفصله جهت تولید اتومبیل سواری ردیف ۸۷۰۳ بنزینی با حجم سیلندر ۲۰۰۰ CC با ساخت داخل ۱۴٪ تا کمتر از ۳۰٪ به استثنای لاستیک	۴۳.۱	۳۸۴.۱	۸۹۰.۹	۵۴.۹	۰.۷	۰.۳
۱۷	۰۹۰۲۴۰۱۰	چای سیاه (تخمیر شده) و چای جزئا تخمیر شده کوبیده در بسته بندی غیر خرده فروشی	۷۰.۱	۳۵۸.۶	۵۱۲۰	۳۶.۵	۰.۷	۰.۲
۱۸	۸۵۴۵۱۱۰۰	الکترودهای زغالی برای کوره‌ها	۱۰۵.۰	۳۵۵.۲	۳۳۸۴	-۲۴.۰	۰.۷	-۰.۳
۱۹	۸۵۲۹۹۰۲۰	ماژول نمایشگر متشکل از صفحه lcd یا led پلاسما فقط دارای برد آدرس‌دهی	۱۲.۷	۳۳۹.۷	۲۶۷۹۲	۲۰.۶	۰.۶	۰.۱
۲۰	۳۰۰۴۹۰۹۲	سایر داروها (به استثنای محصولات ۳۰۰۲، ۳۰۰۵ یا ۳۰۰۶) متشکل از محصولات مخلوط شده یا نشده برای مصارف درمان یا پیشگیری از بیماری، عرضه شده به شکل مقادیر معین (از جمله انهایی که از طریق عبوراز پوست تجویز شده اند) یا به صورت بسته‌بندی برای خرده فروشی	۴.۵	۳۲۰.۸	۷۱۵۹۵	۴۸.۴	۰.۶	۰.۳

منبع: گمرک ج.ا. و محاسبات کارشناسی

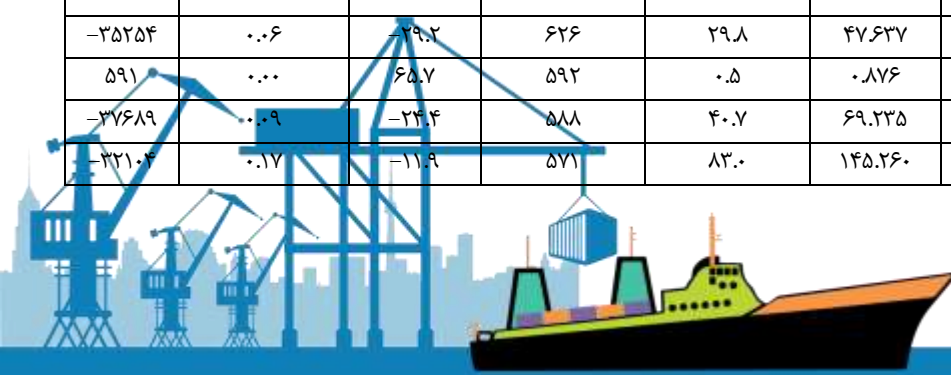
۲۰ کالای صادراتی (بدون نفت خام) و وارداتی ایران با بالاترین میانگین قیمت در سال ۱۴۰۰

همانطور که پیشتر نیز اشاره شد، در سال ۱۴۰۰، حدود ۱۲۳ میلیون تن کالا به ارزش حدود ۴۹ میلیارد دلار صادر شده و میانگین قیمت آنها ۳۹۶ دلار به ازای هر تن بوده است. در میان اقلام صادرات بدون نفت خام در سال ۱۴۰۰، «سایر فلزات گرانبها غیر از نقره» با کد تعرفه ۷۱۱۴۱۹۹۰ بالاترین میانگین قیمت را به خود اختصاص داده است. میانگین قیمت این کالا ۴۵۱۶۵ دلار به ازای هر کیلوگرم بوده و طی بازه مورد بررسی تنها حدود ۱۲۲ کیلوگرم از آن به ارزش ۵.۵ میلیون دلار صادر شده است. پس از آن «زیورآلات یا جواهرات سنتی، صنایع دستی مرصع و اجزای آن از فلزات گرانبها» و «ماده موثره نالتروکسان هیدروکلراید» به ترتیب با میانگین قیمت ۴۴۰۴۷ دلار به ازای هر کیلوگرم و ۳۸۸۱ دلار به ازای هر کیلوگرم در رده‌های دوم و سوم قرار دارند. ارزش صادرات دو قلم ذکر شده نیز در سال ۱۴۰۰ به ترتیب ۱۳۱ میلیون دلار و حدود ۲۰۰ هزار دلار بوده است. همانطور که ملاحظه می‌شود هر سه اقلام ذکر شده سهمی کمتر از ۱ درصد از کل صادرات ایران در سال ۱۴۰۰ را به خود اختصاص داده‌اند.

جدول ۳. فهرست اقلام عمده صادراتی (بدون نفت خام) ایران با بالاترین میانگین قیمت صادرات در سال ۱۴۰۰

ردیف	کد تعرفه	شرح تعرفه	وزن (تن)	ارزش (میلیون دلار)	میانگین قیمت (دلار به ازای کیلوگرم)	رشد نسبت به سال ۱۳۹۹ (درصد)	سهم از کل صادرات کالایی سال ۱۴۰۰ (درصد)	سهم از رشد (واحد درصد)
۱	۷۱۱۴۱۹۹۰	سایر فلزات گرانبها غیر از نقره حتی آبکاری شده یا روکش شده یا پوشش شده از فلزات گرانبها	۰.۱۲۲	۵.۵	۴۵۱۶۵	-	۰.۰۱	-
۲	۷۱۱۳۱۹۱۰	زیورآلات یا جواهرات سنتی، صنایع دستی مرصع و اجزای آن از فلزات گرانبها	۲.۹۸۴	۱۳۱.۴	۴۴۰۴۷	۳۱۱.۳	۰.۲۸	۲۸۵۷۱۱
۳	۲۹۳۹۱۹۲۰	ماده موثره نالتروکسان هیدروکلراید	۰.۰۶۳	۰.۲	۳۸۸۱	-۲۲.۵	۰.۰۰	-۲۰۴
۴	۷۱۱۳۱۱۹۰	زیورآلات یا جواهرآلات و اجزا آنها از نقره غیر مذکور در جای دیگر	۰.۰۲۶	۰.۱	۳۵۳۷	-	۰.۰۰	-
۵	۹۰۱۳۹۰۰۰	اجزاء و قطعات و متفرعات وسایل دارای کریستال مایع؛ دستگاه‌های لیزر و اپتیکی مشمول ۹۰۱۳	۰.۰۵۰	۰.۱	۲۲۸۰	۵۰۳.۲	۰.۰۰	۲۷۳
۶	۳۰۰۳۲۰۹۰	داروهای متشکل از محصولات مختلط حاوی سایرآنتی بیوتیک‌ها که تولید داخلی ندارند	۰.۰۹۷	۰.۲	۲۲۳۴	-	۰.۰۰	-
۷	۲۹۱۷۲۰۰۰	اسیدهای پلی کربوکسیلیک سیکلانیک، سیکلنیک یا سیکلوترپنیک، کانیدریدها، هالوژنورها، پراکسیدها، پراکسی اسیدهای آن‌ها و مشتقات آنها	۱.۷۲۸	۳.۳	۱۹۱۳	۱۰۳.۴	۰.۰۱	۴۸۲۶
۸	۸۵۲۵۸۰۹۰	سایر دوربین‌های تلویزیونی، دوربین‌های دیجیتال و دوربین‌های ضبط ویدئویی	۰.۱۶۸	۰.۲	۱۳۱۶	۷۲۵۱.۵	۰.۰۰	۶۲۶
۹	۳۰۰۲۱۲۱۰	آنتی‌سرم‌ها و سایر مشتقات خونی با کاربرد پزشکی	۰.۰۰۱	۰.۰۰۱	۱۲۰۰	-	۰.۰۰	-
۱۰	۰۹۱۰۲۰۴۰	انواع پودر زعفران در بسته بندی ۳۰-۱۰ گرم آماده برای خرده فروشی	۰.۲۰۲	۰.۲	۱۰۵۱	-۵۵.۸	۰.۰۰	-۷۷۰
۱۱	۹۰۰۱۹۰۰۰	منشور، آئینه و سایر عناصر اپتیکی، از هر ماده، سوار نشده غیر از آنهایی که شیشه‌ای بوده و به طریقه اپتیکی کار نشده باشند	۰.۵۶۴	۰.۶	۱۰۴۰	۲۷۶۶۳۰.۷	۰.۰۰	۱۶۸۴
۱۲	۰۹۱۰۲۰۲۰	انواع پودر زعفران در بسته بندی کمتر از ۱۰ گرم آماده برای خرده فروشی	۰.۶۴۰	۰.۶	۸۸۶	۱۹۹.۴	۰.۰۰	۱۰۸۵
۱۳	۹۰۱۸۹۰۸۴	اجزا و قطعات ردیف ۹۰۱۸۹۰۸۲ و ۹۰۱۸۹۰۸۳	۰.۰۴۰	۰.۰۳	۸۲۶	۳۹۴.۰	۰.۰۰	۷۶
۱۴	۹۰۰۵۱۰۰۰	دوربین دوچشمی	۳.۱۰۵	۲.۴	۷۷۲	-۱۲.۵	۰.۰۱	-۹۸۰
۱۵	۲۹۳۹۱۱۹۰	سایر تغلیظ شده های کاه کوکنار (خشخاش) ... و املاح آن ها غیر مذکور در جای دیگر	۰.۰۴۵	۰.۰۳	۷۱۴	۱۳.۱	۰.۰۰	۱۱
۱۶	۰۹۱۰۲۰۱۰	زعفران آماده برای خرده فروشی در بسته بندی کمتر از ۱۰ گرم	۴۷.۶۳۷	۲۹.۸	۶۲۶	-۲۹.۲	۰.۰۶	-۳۵۲۵۴
۱۷	۹۰۳۱۹۰۰۰	اجزاء و قطعات و متفرعات برای آلات و وسایل و ماشین‌های مشمول ردیف ۹۰۳۱	۰.۸۷۶	۰.۵	۵۹۲	۶۵.۷	۰.۰۰	۵۹۱
۱۸	۰۹۱۰۲۰۳۰	انواع زعفران در بسته بندی ۳۰-۱۰ گرم آماده برای خرده فروشی	۶۹.۲۳۵	۴۰.۷	۵۸۸	-۲۴.۴	۰.۰۹	-۳۷۶۸۹
۱۹	۰۹۱۰۲۰۹۰	زعفران در بسته بندی بیش از ۳۰ گرم	۱۴۵.۲۶۰	۸۳.۰	۵۷۱	-۱۱.۹	۰.۱۷	-۳۲۱۰۴

ردیف	کد تعرفه	شرح تعرفه	وزن (تن)	ارزش (میلیون دلار)	میانگین قیمت (دلار به ازای کیلوگرم)	رشد نسبت به سال ۱۳۹۹ (درصد)	سهم از کل صادرات کالایی سال ۱۴۰۰ (درصد)	سهم از رشد (واحد درصد)
۲۰	۸۴۴۸۵۹۰۰	اجزاء و قطعات و متفرعات ماشین های مشمول شماره ۸۴۴۷ ماشینهای کمکی آنها که در جای دیگر مذکور نباشد	۰.۳۲	۰.۰۲	۵۵۵	۵۹۶۶	۰.۰۰	۴۴

منبع: گمرک ج.ا.ا و محاسبات کارشناسی

در میان اقلام وارداتی ایران در سال ۱۴۰۰ نیز «ماده موثره تریپتورلین استات» با کد تعرفه ۲۹۳۷۱۹۲۰ و میانگین قیمت ۱۵۹۷۱۹ دلار به ازای هر کیلوگرم بالاترین میانگین قیمت در میان اقلام وارداتی را داراست که ارزش واردات این قلم طی مدت مورد بررسی حدود ۱۹٫۶ میلیون دلار بوده است. «پالادیوم به اشکال خام یا پودر» و «انسولین و املاح آن» نیز به ترتیب با میانگین قیمت ۱۳۳۰۹۲ دلار به ازای کیلوگرم و ۱۲۶۳۲۹٫۱ دلار به ازای کیلوگرم پس از «ماده موثره تریپتورلین استات» بالاترین میانگین قیمت واردات را به خود اختصاص داده اند. ارزش واردات دو کالای مذکور نیز در سال ۱۴۰۰ به ترتیب حدود ۱۰۰ هزار دلار و ۱۹٫۷ میلیون دلار بوده است. همانطور که از جدول ۴ مشخص است سهم ۲۰ کالای عمده وارداتی با بالاترین میانگین قیمت در سال ۱۴۰۰ بسیار ناچیز و کمتر از ۱ درصد بوده است.

جدول ۴. فهرست اقلام عمده وارداتی ایران با بالاترین میانگین قیمت واردات در سال ۱۴۰۰

ردیف	کد تعرفه	شرح تعرفه	وزن (تن)	ارزش (میلیون دلار)	میانگین قیمت (دلار به ازای کیلوگرم)	رشد نسبت به سال ۱۳۹۹ (درصد)	سهم از کل واردات کالایی سال ۱۴۰۰ (درصد)	سهم از رشد (واحد درصد)
۱	۲۹۳۷۱۹۲۰	ماده موثره تریپتورلین استات	۰.۱	۱۹.۶	۱۵۹۷۱۹.۱	۱۱۲.۷	۰.۰۳۷۵	۲۶۷۶۵.۰
۲	۷۱۱۰۲۱۰۰	پالادیوم به اشکال خام یا پودر	۰.۰	۰.۱	۱۳۳۰۹۲.۰	-	۰.۰۰۰۳	-
۳	۲۹۳۷۱۲۰۰	انسولین و املاح آن	۰.۲	۱۹.۷	۱۲۶۳۲۹.۱	۱۴۶.۴	۰.۰۳۷۶	۳۰۱۱۳.۱
۴	۷۱۱۵۱۰۰۰	کاتالیزورها به شکل تور یا شبکه از پلاتین	۰.۱	۱۰.۲	۱۰۱۴۴۸.۶	۳۴۶.۱	۰.۰۱۹۶	۲۰۴۴۳.۳
۵	۲۹۳۲۹۹۴۰	ماده موثره دوسه تکسل	۰.۰	۰.۴	۸۰۲۹۴.۰	-۷۷.۲	۰.۰۰۰۸	-۳۴۹۸.۷

معاونت بررسی‌های اقتصادی
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

ردیف	کد تعرفه	شرح تعرفه	وزن (تن)	ارزش (میلیون دلار)	میانگین قیمت (دلار به ازای کیلوگرم)	رشد نسبت به سال ۱۳۹۹ (درصد)	سهم از کل واردات کالایی سال ۱۴۰۰ (درصد)	سهم از رشد (واحد درصد)
۶	۷۱۱۰۱۹۰۰	پلاتین به شکل نیمه ساخته.	۰.۰	۱.۰	۷۴۱۳۷.۶	۶.۹	۰.۰۰۱۸	۱۵۹.۳
۷	۲۸۴۴۴۰۰۰	عناصر و ایزوتوپ‌ها و ترکیبات رادیو اکتیو غیر از آن‌هایی که مشمول شماره‌های فرعی ۲۸۴۴۰۱، ۲۸۴۴۰۲ یا ۲۸۴۴۰۳ می‌شوند؛ آلیاژها، دیسپرسیونها (همچنین سرمته‌ها، محصولات سرامیکی و مخلوط‌های دارای این عناصر، ایزوتوپ‌ها یا ترکیبات آنها؛ فضولات راد	۰.۰	۰.۵	۵۹۱۸۴.۱	-۱۰.۳	۰.۰۰۰۹	-۱۴۰.۵
۸	۲۹۳۷۵۰۰۰	پروستاگلاندین‌ها، ترومبوگسآن‌ها و لوکوترین‌ها، مشتقات و مشابه‌های ساختاری آن‌ها	۰.۰	۱.۱	۴۳۰۹۷.۶	۱۳۳.۴	۰.۰۰۲۱	۱۶۴۷.۲
۹	۲۸۴۳۹۰۰۰	سایر ترکیبات، ملغمه‌ها	۲.۳	۹۶.۲	۴۱۸۹۳.۷	۸۱.۷	۰.۱۸۳۷	۱۱۱۲۹۷.۷
۱۰	۷۱۱۰۱۱۰۰	پلاتین به اشکال خام یا پودر	۰.۰	۰.۴	۳۹۴۴۸.۲	-	۰.۰۰۰۸	-
۱۱	۲۸۴۵۹۰۹۰	سایر ایزوتوپ‌ها به غیر از آنهایی که مشمول شماره ۲۸۴۴ می‌شوند؛ ترکیبات غیرآلی یا آلی آنها، با ساخت شیمیایی مشخص یا غیر مشخص	۰.۰	۰.۳	۲۶۹۲۴.۰	-۲۸.۲	۰.۰۰۰۱	-۲۷.۲
۱۲	۰۵۱۱۹۹۴۰	اسپریم غیر مذکور درجای دیگر	۰.۰	۰.۱	۱۹۲۵۷.۰	۴۸۰.۰	۰.۰۰۰۱	۱۲۳.۰
۱۳	۲۹۳۷۱۹۹۰	سایر هورمون‌ها، پروستاگلاندین‌ها، ترومبوگسآن‌ها و لیکوتترین‌ها، طبیعی یا ساخته شده از طریق سنتز؛ مشتقات آنها و مشابه‌های ساختاری آنها، از جمله پلیپتیدها با زنجیره تغییر یافته، که عمدتاً به عنوان هورمون مصرف می‌شوند	۰.۳	۴.۹	۱۷۹۰۵.۹	۱۱۱۲.۷	۰.۰۰۹۴	۱۱۵۷۶.۹
۱۴	۰۵۱۱۱۰۰۰	اسپریم گاو	۰.۴	۶.۵	۱۶۵۱۷.۹	۲۰۴.۰	۰.۰۱۲۳	۱۱۱۴۵.۹
۱۵	۲۹۳۹۱۱۹۰	سایر تغلیظ شده‌های کاه کوکنار (خشخاش) ... و املاح آن‌ها غیر مذکور در جای دیگر	۰.۱	۱.۵	۱۵۱۴۸.۰	-	۰.۰۰۲۹	-
۱۶	۲۹۳۹۶۲۰۰	آرگوتامین و املاح آن	۰.۰	۰.۳	۷۵۴۰.۳	-	۰.۰۰۰۶	-
۱۷	۹۰۰۶۵۹۰۰	سایر دوربین‌های عکاسی غیر مذکور (غیر از دوربین‌های سینماتوگرافی)	۰.۰	۰.۲	۷۴۱۹.۶	۴۱.۰	۰.۰۰۰۴	۱۴۹.۹
۱۸	۲۹۳۴۹۹۸۷	ماده موثره جسمیتابین	۰.۳	۱.۸	۶۵۷۸.۵	۹۷۳.۶	۰.۰۰۳۴	۴۰۹۶.۳
۱۹	۳۲۰۷۳۰۱۰	محلول‌های با حداقل ۷٪ فلز طلا یا نقره یا پلاتینوم یا پالادیوم	۰.۶	۳.۷	۶۰۵۳.۶	-۱۴.۳	۰.۰۰۷۱	-۱۵۹۲.۷
۲۰	۲۹۳۴۹۹۴۰	پودر میکرونایز کتونازول/اسیدهای نوکلئیک و املاح آنها با ساخت شیمیایی مشخص یا غیر مشخص؛ سایر ترکیبات هتروسیکلیک	۰.۴	۲.۲	۵۵۹۰.۴	۱۶۸۰.۸	۰.۰۰۴۳	۵۷۱۲.۱

منبع: گمرک ج.ا.ا. و محاسبات کارشناسی

